

Z a t w e e f c h u A w i s e s .

Nr. 7. Zettortdeenä 17tä Webruar 1844.

Vadohms, woi buhs eet par skohlmeisteru, woi ne.

Mihlats Schmanga! Tu winnu lahgu mannim grahmatu laidi, mannis waizadams, woi Tew ne buhs par skohlmeisteru eet, woi tew ne buhs sewim skohlmeistera weetu mekletees; Tu falki, Tewim prahts us skohlmeisteru buhschanu lohti djennotees, Tu effohts apnizzis sawu skrohdera-ammatu; zauru deenu jasehschoht us weetu, un par wissu leelu puhliu ta alga taf effohts masa, wairak schis ammatas ne atmettoht, ka tikween wehderu apsegt un wehderam peederigu teesu eedoht. No rekrubscheem glahbtees Tewim ne effohts deesigan leela rohziha, skohlmeisteri sawa ammata buhdami, no lohsehmphez liffumeem effohts swabbadi. Tu falkes leelu lusli turreht pee Deewa wahrda, Tew patihfoht basniza eenahfuscham lohti mahzitaju klauhitees, Tu effohts arri beesi basniza nahzis tabs meldijas labbi eelizzis wehra, un fur ne sinni meldiju tur Tew effohts labba balsis pee islohzihschanas, ka warri daschadas djeesmas us ween un to paschu meldiju greeft. Tu arri gribboht prezetees, un tapatt skohlmeisteram ja ne wairak effohts ruhne, fur seewu nolikt. Skohlmeistera ammatas, arri effohts gohda-ammats un Tew wissadi schis ammatas patihfoht. Mahzitajs Lawahm nodohmaschanahm ne effohts prettin, winsch buhschoht ar Lawu Kungu talabbad runnah, pee pagasta skrihwera wahrdinu aismest, un Tewi pagastam fazzicht labbu u. t. j. p. Ja schohs wahrduß lassa un wehl tohs zitüs, fo sawa grahmatä effi eelizzis, tad buhtu jadohma, ka ne warr Tewim zitadi atbildet ka ta: Traks! ja Tu effi issalzis un Tewim leef zeptu dessu preekscha, lai to ehdi, fo tad gaidiht? Ja ir ne buhtu nasis un gappele pee rohkas, sakampj dessu ar pirksteem, speed to ar ihfschki labbi zeeti un issfreeß Lawa

teesa Tewim fo ehst. Buhfi paehdis un wiss buhs labbi. — Tä zits Tew warr buht atbildetu, bet es në. Es Tewim atbilde tä: Draugs! ne wiss irr selts, kas spibb, un daschai deffai tik dauds pipperu peemaifiti klah, ka to ehdihs Tew fuhrst mutte un degg eefschas. — Tu gribbees par skohlmeisteru mestees, kam — ? Nabbaga kauschu behrneem! Tu gribbi to darriht, kalabb — ? Sewi labbaki mittinaht. Tu gribbi taf ammata tik, zaur fo, zaur kauschu mehlehem, zaur kauschu eeteifschanahm. Pakrattifim, papurrinasim pee schihm jautaschanahm un buhs Tew labba teesa fo apzerreht.

Nabbaga kauschu behrneem Tu gribbi par skohlmeisteru eet! Nudeem teem nabbaga behrneem gruhti pasaulé! Plahna maifite, noplifis, nowalkahs apgehrbs, tikween kartuppeli pawilnam wehdera, dubmi, aufstums, wiss ta nabbaga behrnu speesch, faskhis, uttis, ja ne wairak gnihdas pawilnam, ta dasch behrns puhst aiskrahne, ja naw tik leels, ka to warr pa mescheem dsiht un par bohneeku laist us muischu. Tä winna meefas apgahdaschana. Un winna garra apgahdaschana?! Rahdu barribu tad winna garram dohd? Gon eefsch mahjahm eebrauzis, tu redsi behrninu irbuli eefsch pirksteem, ka winsch sawu grahmatu rohka nehmis ar irbuli par lappahm strihpas trihdams pilna balsi lassa: Alleluja, gohds Deewam dohts, Alleluja, Alleluja. Zeb atkal: Ak effi lihgfma dseed un deij, Tu Deewa draudse glaud un fmeij, Lawu gohda kehniensch Jesu Krist, ka bruhtgans nahf pee Tewim mist. Winsch lassa: Alleluja! un atkal: effi lihgmis dseed un deij, bet kad es ta mahjas eebrauzis scho lassifchanu dsirdu, tad brihscham man firds dikti nosahp. — Kas tohs wirtspeeminetus wahrduß warr sinahdeht? Es winnus ne sinahdeju, bet firds man sahpy par to wahrdu un par to behrnu.

Redsi, ja behrnam wairak sohbu naw muttè, kà augscham weens un appakschà weens sohbs un mahte sohbu zeppetì ehdsama, ziffas kaulu ar gallu dehlinam eedohtu rohkas un dscedatu: ehd, dehlin, ehd, tad man firds sahpetu to redsoht ir par to zeppetì, ir par to behrnu. Par to zeppetì man firds sahpetu, jo dasch isfalziis ar to atspir-dsinatohs, bet taggad behrns ar to brihscham bersch grihdu, brihscham punkainu deggunu, un kaschkainas rohziņas un ja winsch ar sawu sohbinu dabbu uskohst us to kaulu, tad brehz pilnà balsi par sawahm leelahm sahpehm. Rungu behrneem, zif sawadi! Teem naw irbulis rohkas, kartuppeli wehdera, strandas muggurà, kaschkainas rohziņas, no duhmeem sakwehpi-nahts waigs. Teem irr gaischa, silta istaba, smuks, glihts mundeerinsch. Ja tee mahzabs WBZ, tad teem ranga glihtu grammatu, ar lepnu wahku un ar jaukahm bildehm; tai grammatà tad nobildehts pee ta bohkstaba: **A** — ahbois, un pee ta bohkstaba **B** — behrns, un pee ta bohkstaba **C** — zihruis, lai tas behrns warretu weegli patureht, kà katre bohkstabs stann. Prassi tam: kahds bohkstabs stahw appaksch ahbols? tam weeglaki no tabs stannas patureht, ta tas rakstis, ta appaksch ta ahbols nowillta sihme, eesihme **A** u. t. j. pr. Mahzita preilene, zaur tif un tif dauds stohlahm isdshra zauri, fehsh behrnam blakkam, patte arri balta, glihta un behrnam rahda un ne tahlu ihpaschi stahw aukle woi istabas meita ar nehsoogu, ja waijadsetu behrnam deggunu neslauzibt. Un ja behrnam ne patiftohs ihli wesumu wilkt, ja winsch tifween atraudamees welk, tad preilene sakka tà: lassì, lassì behrnia! lassì labbi; kad buhst islasfijis, tad liffschu kutscherim ecjubgt, un brauffim tad abbi zeereht, un peenahk arri mahte woi tehws klachtu un apstiprina preilenes wahrduš. Tu wiffu-waldigais Deems! schè darbojabs zif zilweki pee weena pascha behrna? Skaiti: preilene, istabas-meita jeb behrnu aukle, behrna mahte, fullainis, kas tekk kutscherim finnu padohht, lai sirgu aisjubst, kutscheris un weens woi diwi sirgi! 6 zilweki un 2 sirgi darbojabs weenam behrnam WBZ rahdiht. Un ja nu

WBZ behrns mahk un sahk kohpà saukt, woi tad dohs lassihht to: Alleluja, gohds Deewam dohts? Ne, tad nemm kahdas ihfas pasazzinas un ne tahdu lassichanu, kà Launika WBZè kur stahw rakstihht, festà lappà: eksekuzione, appelleereschana, tafkereschana u. t. j. pr., tad nemm tahdas pasazzinas, kur bildes tuhdat israhda to lassitu leetu. Un ja behrns to lassichanu ismahzijiis, zif tur atkal grammatas un kahdi mahziti, augsti mahziti stohlimeisteri kas to mahza. Latweeschu behrnam — zif tur sawadi! Ko tahdam dauds rahda, un kas tahdam dauds rahda!? Un stohlàs, ja nu teescham us stohlu laisch, woi daschà stohlà dauds labbaki! Tur arri lassà: Alleluja un turklast sinnams arri: appelleereschana, eksekuzione, tafkereschana u. t. j. pr., bet woi mas us to dohma, behrnam zittu ko eelikt galwà kà tifween wahrduš: Prassi behrnam, ko lassijiis, winsch ne sinn nej eesahkumu, nej gallu. Klausees, kà dasch stohlimeisters bihbeles stahstus isstahsta un isleek; kusteht muttes kust wisseem; stohlimeisters ne nodurr azzis nohst no Etendera pufsbihbeles un behrns atbild us tahm appakschà rakstihhtim jautaschanahm pareisi un abbi preezajabs: stohlimeisters ir behrns, un dohma pee ferim: woi mehš ne effam gudri laudis un mahziti laudis? Bet nahz staryà ar kahdu jautaschanu, saleez wahrduš druzin sawadi, sahj runnahht ar kahdahim lihdsibahm, behrni atplehsch azzis, dasch arri atplehsch mutti wallam, stohlimeisters kasfahs ais aufim — un wiffi kluffu, itim kluffu. Ja Tu arriidam meisteram aufis sahilditu, tifpatt winsch nosahrktu waigà un tee behrni wiffi tam lihds, un prahts tak neweenam ne atwehrtohs! — Nuddeem, firds nosahp sinnarajam, kad reds, daschu Latweeschu behrnu; sawu kweeschu laufu! — un tak zittu ne sehj schim laufam wirsi, kà lahzausas ween! Tahds lohps no sehjeja! Ko Tu usnemmees par sehjeju eet, kad Terw naw freetnas sehklas, kad Tu tahdai augligai semmei ne dohd labbaku barribu! Woi no zeedera kohka peenahkabs sprigguli taifihht un no sudraba sirgaim pakkawas kalt? Tápatt, ko Tu usnemmees par stohlimeisteru eet, ja Tu ne

prohti skohlmeistersa darbu? Woi tad tas jaw skohlmeisters buhs, kas proht jaunās mohdes W3? kas proht tšche isfaukt us reis, bes ka winsch 4 reis pee schi wahrda balsi raufta? Kas proht, drufzin apdohmajees, pareiß atbildeht zif 7 reis 7 bes 2; kas Stendera pufsbihbeli irr isgabjis 2 woi 3 reis zaur? Woi tas jaw tas derrigais skohlmeisters buhs, kas 2 gaddus notulli basnizā bijis, un nodsirdejis mahzitaja temni (balsi) arri proht tohs wahrduš tā noturreht, kà winni tohs noturr, un kas us trihs kahjahm par wezzaku bijis derribas runnu irr turrejis, pee tam tilween nokleppojees runnu usneindams un to paschu nobeiadams? Kas sawās lihdsibās wahrduš faleel tā krusiu frustein, ka neweens prahta zilweks tohs ne warr saprast, bet ko tak dasch sakka augsti un dsikli runnajušchu, tebē talabb, ka tohs wahrduš naw saprattis? Nē skrohdeliht! — tahds naw nekahds skohlmeisters. Es Teri ne buht ne nizijnaju, bet ja Tu ne mahzers wairak klast, tad skohlmeistersa amnatu usneimt, Lew buhtu par grehku. Ja warri kur peestit par skohlmeistersu kur pehz tahm bildu: W3ehm mahza, eij mannis pehz, tur par skohlmeistersu tahdu behrnu wezzafeem irr naudas papilnam. Uschuijees melnu fraktu un apseenees ap faklu baltu elsdohgu woi faklu drahuu, un usmauz us wirkstu gredsenu, kas sinn, woi Lew ne laimesees? — Bet pee nabbaga kauschu behrneem, kur wezzakeem katrs graffis suhri un gruhti pelnamš, tur ne eij par skohlmeistersu, tas Lewim buhtu par grehku. Ko Tu dohma, ja lahds kurpneekelis eedohmatohs par skrohderi mestees un winsch dohmatu pee sewim tā: ja prohti ar drahti wilkt, tad sibda paweddeentianu man buhs jo weeglaki waldiht un winsch usneimtohs kaddu behrnu mahziht skrohdera amnatā... Kas buhs? Nejtur skrohderis buhs, nejtur kurpneeks buhs! Tāpatt Tu mahzi behrnu wee in un ehtru seemu zauri — un ja to behrnu pahrlaufina, ko winsch tad irr ismahzijees tai skohlā? Kā Wahzeetis, rohkas bifses kullēs turreht, ar labbu rohku galwu mattus glaudiht, un to bohkstabu h ischkirt no ta bohkstabu a un jittas tahdas leetas. Wezzaki til dauds atrahwuschees un istehrejuschees

ittin par nepateesi; zif winnu behrns gudrs bijs, til winsch gudrs palizzis. Un tu effi behrnam jaunibas deenas nosadsis un wezzakeem naudu nofrapjis — un — effi teem isadsis diwejadu mantu, garrigu un laizigu mantu.
(Turpiittam wairat.)

• Dsihweš preeki wirs semmes.

1.

Kur stattohs schinni pasauls ehkà,
Tur smaididams wiš gawile;
Wiš preezajahs, wiš deij un lehta,
Un radditaju noslawe.

2.

Skatt faulite ar selta starreem!
Kur mirdsedama gresnojahs;
Un bittite ais pukku sarrcem,
Par dsihweš laimi lihgsmojahs.

3.

Klauf lagsbigallas skuntes spehli,
Kur secdu krumā nolihgo;
Un zibrulihš ar skannu mehli,
Tam pateiz kas muhs aplaimo.

4.

Uf, kà tad zilweks kluffu zeestu!
Kam skaidra firds un dwehsele;
Tam weltu liktens laimi spreesu,
Kam ne tiht schinni pasaulē.

5.

Es tad ar katru jaunu rihu,
No jauna gribbu preezatees;
Un kamehr schinni semmē mihtu!
No preeka dseefmahm norimtees,

6.

Jr wehl tad kappā mallā eefchu —
Kad pasauls trohkfnis man atstahs;
Us debbes staidams tad smeefchu,
Tur atkal preeki eefahlfes.

Schul

Teesas fluddinaschanas.

Us pawehleschanu tahs Reiserifkas Majesteetes, ta Parwaldineeka wiffas Kreenu Walsis 2c. 2c. 2c., tohp no Dohbeles aprinta teefas zaur scho sinnamu darrihts, ka 22trā Webruar f. g. pee tahs paschas tee-

fas to bijuschu Leelas Seffawas pagasta teefas ffrihweri Jakob Freudendorff wairakfoblitajam deenestâ is- fohlibb. Zelgawâ, tai 11tâ Janwar 1844. 2

(Z. S.) Emil v. d. Ropp, pilskungs.
(Nr. 98.) Alkuars Strauß.

Wisseem par sinnu ka Brambergumuischas pagasta teefa no 22tra Janwar f. g. til pahr neddelu, fest- deenâ, un Reschumuischas pagasta teefa no 29tu Janwar f. g. arridsan pahr neddelu, festdeenâ, Weh- trasnuiſchâ, teefas = sehdeschannu turrehs; suhdſibas til teefas deenâ ween, kad naw gluschi nohtigas, peenemis; un ka suhdsetajcem, arri apsuhdseteem wiſſwehlaki pulkſten 9 no rihta pee teefas jaroh- nahs, kad ne gribb to zour likkumeem noteiktu ſtahi zeeſt. Brambergu- un Reschumuischas pagasta teefa, tai 19tâ Janwar 1844. 1

(Nr. 37.) J. Sackenfels, pagasta wezzakais.
D. Pelz, pagasta wezzakais.
Runſien, teefas ffrihweris.

No Luttrinnes Krohna pagasta teefas tohp tas tai 1835iâ gaddâ no Kumberes Krumpju mahjahm isgah- jis un pee Zulkumes pilſata peeraſſihts wehweris Kon- rad Zuſchkewig, no ka lihds ſchimnelahda ſiana naw atnah- kuſi, usaijinahts, 6 neddelu ſtarpâ t. i. lihds 20tu Merz f. g. ſcheitan peeteiktees; ja wiſſch to nedarritu, tad taps winna ſchê pameſtas mantas teen parrad-

neekeem par labbu, uhtruppê pahrdohtas. Luttrinâ, tai 7tâ Webruar 1844.

(Z. S.) ††† Peeke Fritz, peesehdetajs.
(Nr. 85.) Badendiek, pagasta teefas ffrihweris.

No Luttrinnes Krohna pagasta teefas tohp tas kal- leis Rewal, kas Luttrinnes ſaimneekam Cernesi Voh- terim peemahjojis, bet no ta gadda 1836 no ſewim it nelabdu sinnu naw demis, usaijinahts, 6 neddelu ſtarpâ t. i. lihds 20tu Merz f. g. pee ſchihb teefas peeteik- tees; ja wiſſch to nedarritu, tad taps winna ſchei- tan pameſtas mantas, nabbagu lahdei par labbu, uhtruppê pahrdohtas. Luttrinâ, tai 7tâ We- bruar 1844.

(Z. S.) ††† Peeke Fritz, peesehdetajs.
(Nr. 84.) Badendiek, pagasta teefas ffrihweris.

Zittas fluddinaſchanaſ.

Us dſimtu muiſchu Pubri, Kandawas kirſpehlê, irr diwi arrentu-muiſchinas ar tſchetreu lauka wirtſchapti, ta weena ar 30 no rewiſora cemehrohtahm pubru-wee- tahm, ta ohtra no 47 puhru-weetahm, katra ar wai- jadſigu lohpa inwentariumu, no Zurgeem f. g. us dauds gaddeem us arrenti dabbujami. Tee kam patiktu us ſchahm muiſchahm kontraktis taiſiht, warr katra laiku pee muiſchas-waldiſchanaſ jeb pee pagastu teefas klatakas ſinnas dabbuht. Puhre, tai 1mâ Webruar 1844. 2

Naudas, labbibas un prezzu turgus us plazzi. Rihgâ, tami 7tâ Webruar 1844.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Rv.		Rb.	Rv.
1 jauns dahlderis gelbeja	1	33	1 pohds kannepu tappe malfahs ar	1	—
1 puhre rudſu tappe malfahs ar	1	20	1 — linnu labbakas ſurtes	1	80
1 — kwoeschu — —	2	—	1 — ſliktakas ſurtes	1	60
1 — meeschu — —	1	5	1 — tabaka — —	—	65
1 — meeschu = putrainu	1	50	1 — dſelfes — —	—	75
1 — auſu — —	—	65	1 — ſweeſta — —	2	40
1 — kwoeschu = miltu	2	50	1 muzzu ſiktu, preeschu muzzâ	8	—
1 — bibdeletu rudſu = miltu	1	60	1 — wiſſſchenu muzzâ	8	25
1 — rupju rudſu = miltu	1	25	1 — ſarkanaſ ſahls	7	—
1 — ſirnu — —	1	40	1 — rupjas leddainak ſahls	6	—
1 — linnu = ſehkſas — —	2	25	1 — rupjas baltas ſahls	4	15
1 — kannepu = ſehkſas — —	1	50	1 — ſuallkas ſahls — —	4	—
1 — limmenu — —	5	—			

W r i h w d r i k k e h t .

No juhrmallas gubernementu augſtas waldiſchanaſ puffed: Waldiſchanaſ-rathê W. Weitler.
No. 66.